

การประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

The Good Governance Assessment of Sub-District Quality Schools
Under the Office of Chonburi Primary Educational Service Area 1

พลธาวิน วัชรพรธำรงค์

Pholthawin Wacharadhomtumrong

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสวนอุดมวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

Director of Bansuanudomvittaya School, the Office of Chonburi Primary Educational Service Area 1

ศศินันท์ ศิริธาดากุลพัฒน์

Sasinan Sirithadakulapat

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Assis.Prof.Dr., Department of Research and Applied Psychology, Faculty of Education, Burapha University

Corresponding Author, Email : Pholthawin@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้และประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล การวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดตัวบ่งชี้การบริหารจัดการที่ดีโดยผู้เชี่ยวชาญ ขั้นตอนที่ 2 การประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ตัวบ่งชี้การบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล มีจำนวน 36 ตัวบ่งชี้ โดยใช้มิติความเป็นเสรีภาพทางวิชาการ อิสระในการบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วม ตามภารกิจหลักของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการและการเรียนการสอน ด้านสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านเครือข่ายผู้ร่วมพัฒนาการศึกษา

2. ผลการประเมินการบริหารจัดการที่ดี พบว่า โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคะแนน

เฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการบริหารวิชาการ และการเรียนการสอน และด้านเครือข่ายผู้ร่วมพัฒนาการศึกษา

3. การศึกษาปัญหาและอุปสรรคการบริหารงานตามกระบวนการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล พบว่า ด้านการบริหารวิชาการและการเรียนการสอน ยังขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์การสอน และนวัตกรรมการเรียนรู้สมัยใหม่ ไม่มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้ยังไม่ครบถ้วนทุกสาระการเรียนรู้ ด้านสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า ขาดการสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตที่เพียงพอ และขาดครูที่มีความรู้ ความสามารถด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านเครือข่ายผู้ร่วมพัฒนาการศึกษา พบว่า ไม่มีแผนการดำเนินงาน และการปฏิบัติงานไม่เป็นระบบ

คำสำคัญ: ตัวชี้วัด, การบริหารจัดการที่ดี, โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

Abstract

The purposes of this research were to create indicators and evaluation the good governance of the Sub-District Quality Schools under the Office of Chonburi Primary Educational Service Area 1. The research was developed under 3 steps; setting indicators, evaluating good governance of those schools and collecting the problems and obstructs of running the performances. The tool for collecting data was a set of questionnaire to evaluate good governance of the Sub-District Quality Schools. The statistics utilized for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The results of the research revealed as follow;

1. There were 36 Indicators for good governance in the Sub-District Quality Schools in dimensions of autonomy, academic freedom and participation and covered in 3 main aspects; academic management and teaching learning activities, media innovation technology and information, and educational network supporter.

2. Evaluation of good governance in those schools, the appraisal form was practical and met the quality standards. The performances as a whole and all aspects were also at a high level.

3. The problems and obstructs were found : lack of materials, modern innovation learning and school curriculum implementation was not evaluated all learning strands. On media innovation technology and information, the support was not enough and needed more competent teachers. And on educational network supporter, there was no plan for running the activities and unsystematic practices.

Keywords; Indicators, Good Management, Sub-district quality school

บทนำ

“การศึกษาที่มีคุณภาพ”เป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่จะต้องการให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) และก้าวสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-Based Economy) เพื่อให้การจัดการศึกษาของชาติเป็นไปตามเจตนารมณ์ดังกล่าว รัฐบาลได้กำหนดแนวทางในการปฏิรูปการศึกษา โดยเร่งจัดให้มีระบบและโครงสร้างการศึกษาที่ดี มีคุณภาพ และเป็นประโยชน์ต่อประชาชนทั้งปวง มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาและเครือข่ายสารสนเทศ เพื่อเพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้กับคนไทยทั่วประเทศอย่างทั่วถึง และปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาโดยการปฏิรูปการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560 : 1-2) ได้เล็งเห็นความสำคัญของการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา และการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานทัดเทียมกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพใกล้เคียงกัน จึงได้กำหนดให้มีโครงการ 1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ หรือโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (One Tambol One Quality School) ซึ่งกระจายอยู่ทุกพื้นที่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพครอบคลุมทั่วประเทศ โรงเรียนในโครงการนี้มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เป็นที่ยอมรับของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับชุมชนและสังคม มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และความเชี่ยวชาญในการพัฒนาการศึกษาเพื่อให้เป็นโรงเรียนต้นแบบในด้านการพัฒนาให้กับโรงเรียนอื่นได้” การดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลนั้น รัฐบาลได้ใช้แนวทางการคัดเลือกโรงเรียนเข้าโครงการเป็นมิติที่แสดงถึงความร่วมมือของประชาชนและองค์กรท้องถิ่น โดยการใช้เงิน งบประมาณจากภาครัฐและเงินอุดหนุนจากภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ และชุมชน มาใช้ในการพัฒนาโรงเรียน และในส่วนของการบริหารจัดการศึกษาจะระดมความร่วมมือจากสถาบันอุดมศึกษาทุกระดับทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งโรงเรียนชั้นนำเพื่อพัฒนาบุคลากรและให้การสนับสนุนด้านการเรียนการสอนแก่โรงเรียนที่ต้องการคุณภาพเหล่านี้

ทั้งนี้โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ จะประสบผลสำเร็จได้มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการด้วยกัน การใช้หลักธรรมาภิบาล (Governance) นับว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญอันหนึ่ง ทั้งนี้เนื่องจากหลักธรรมาภิบาลนี้เป็นกรอบของการบริหารจัดการขององค์กรต่าง ๆ โดยในกรอบของการบริหารจัดการนี้มีทั้งดีและไม่ดี ในส่วนที่ดีเรียกว่า Good Governance ซึ่งจะใช้เป็นหลักคิดสำหรับการบริหารจัดการที่ดี ทำให้ใช้ทรัพยากรได้อย่างถูกต้อง และคุ้มค่า และสร้างความมั่นคงให้เกิดขึ้นแก่สังคมและมนุษย์ ธรรมาภิบาลขององค์กรจะช่วยประกันเรื่องเหล่านี้ได้ ทั้งนี้เนื่องจากธรรมาภิบาล หรือการบริหารจัดการที่ดีนั้นมีหลักการเพื่อเป้าหมายที่สอดคล้อง (relevance) กับสังคม กระบวนการโปร่งใส (transparency) และทุกขั้นตอนมีผู้รับผิดชอบ (accountability) นอกจากนี้แล้วสำนักนายกรัฐมนตรี (2542 : 8-10) ยังได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542 ได้

กำหนดหลักสำคัญของการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดีว่า ประกอบไปด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า เพื่อให้เกิดการบริหาร จัดการ กำกับ ดูแลกิจการที่ดีของหน่วยงานหรือองค์กร ซึ่งต้องมีการวางแผน และการจัดการอย่างเป็นระบบ และการจัดการให้เกิดการบริหารจัดการที่ดีนั้นจะต้องมีวิสัยทัศน์ (vision) เป้าหมาย (goals) เป้าประสงค์ (targets) และวิธีการวัดการบริหารจัดการที่ดี โดยมีตัวบ่งชี้ที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียยอมรับร่วมกัน การวัดเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดีโดยอาศัยตัวบ่งชี้ที่มีคุณภาพจึงเป็นสิ่งจำเป็นและกำลังได้รับการเผยแพร่ในสังคมไทย (ทวีศิลป์ กุลนาคดล, 2547 : 4) ดังนั้นการสร้างตัวบ่งชี้การบริหารจัดการที่ดีของแต่ละองค์กรต้องมีความเหมาะสม สอดคล้องกับโครงสร้างและกระบวนการทำงานขององค์กรด้วย โดยเฉพาะการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ที่มีภารกิจหลักสำคัญในด้านการบริหารวิชาการและการเรียนการสอน ด้านสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านเครือข่ายผู้ร่วมพัฒนาการศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ได้แก่ การจัดการศึกษาได้คุณภาพมาตรฐาน ปฏิรูปการเรียนรู้เป็นสำคัญ หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติ จัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และมีความเป็นประชาธิปไตย เป็นตัวอย่างการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับตำบลให้กับโรงเรียนอื่น ๆ มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีบุคลากรมืออาชีพ มีความเข้มแข็งทางวิชาการ สามารถเป็นต้นแบบและแหล่งเรียนรู้ได้ มีสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ปัจจุบันนี้ยังไม่มีกำหนดตัวบ่งชี้การบริหารจัดการที่ดีตามภารกิจหลักของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล แต่ด้วยภารกิจและความมุ่งหวังที่สังคมมีต่อการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารจัดการที่ดี ให้มีความชัดเจนและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล และมีการประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียน ตลอดจน ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เพื่อทราบถึงจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำคัญด้านการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียน และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการดำเนินงานและจะเป็นเครื่องยืนยันว่า การบริหารจัดการนั้นตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ถูกต้อง เป็นที่ยอมรับ และตรวจสอบได้จากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจประเด็นการประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

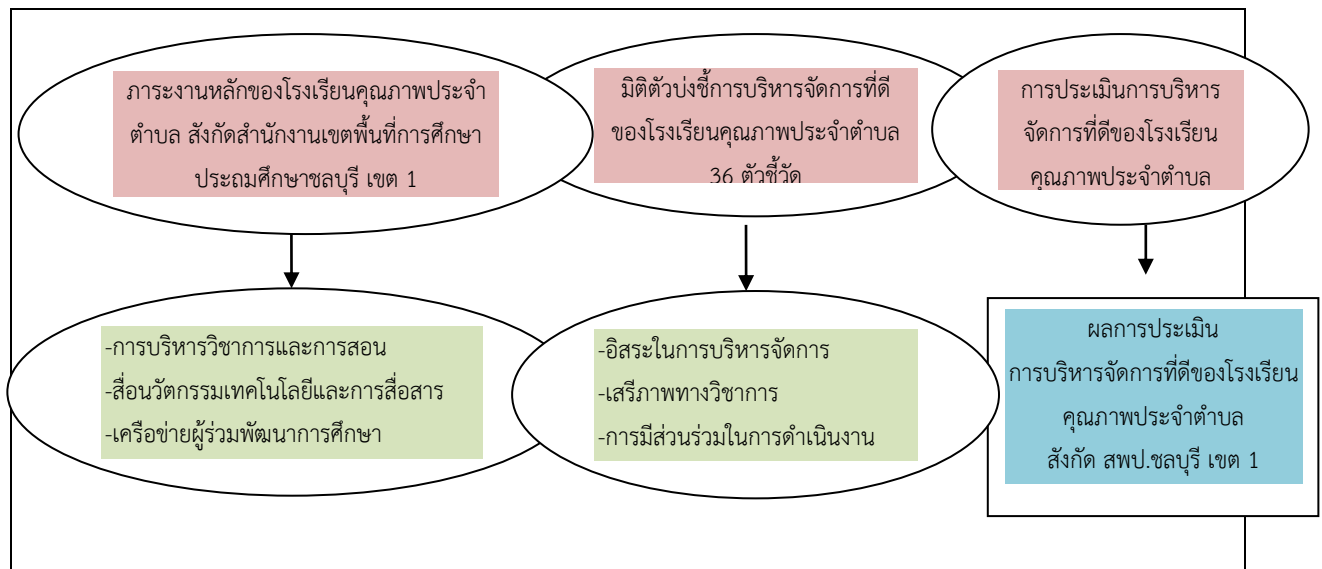
การวิจัยครั้งนี้มุ่งประเมินการบริหารจัดการที่ดีตามภารกิจหลักของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

1. เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้และประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

2. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง การประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ปีการศึกษา 2562 และแบ่งตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้ เป็นผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลจำนวน 18 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 8 คน ครู

วิชาการ 6 คน และศึกษานิเทศก์โครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล 2 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้ จำนวน 312 คน ประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา 30 คน (จาก 30 โรงเรียน) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 12 คน ครูวิชาการ 30 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 240 คน (ตัวแทนโรงเรียนละ 8 คน/กลุ่มสาระการเรียนรู้) ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย เป็นผู้ตอบแบบสอบถามในขั้นตอนที่ 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ตัวบ่งชี้บริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งได้จากการจัดกลุ่มสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ 18 คน เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและตัวบ่งชี้การบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ครอบคลุมในภาระงานหลักด้านการบริหารวิชาการและการเรียนการสอน ด้านสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านเครือข่ายผู้ร่วมพัฒนาการศึกษา และใช้มิติการบริหารจัดการที่ดี 3 ประการ ได้แก่ เสรีภาพทางวิชาการ อิสระในการบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ซึ่งได้ตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 36 ตัว

2. แบบสอบถามการประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

การสร้างแบบสอบถามมีขั้นตอน ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
- 2) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามฉบับร่างไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ได้แบบสอบถาม จำนวน 36 ข้อ

- 3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจากโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 และเขต 3 จำนวน 30 ชุด มาพัฒนาคุณภาพเครื่องมือโดยวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง .28-.79 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .92 และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยด้วยตนเอง โดยประสานงานและแจกแบบสอบถามไปยังโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อให้ผู้บริหาร และครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม และส่งคืนให้ผู้วิจัย แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ผลการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่และคำนวณเป็นค่าร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และเสนอผล ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นหัวหน้าสาระการเรียนรู้ จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 76.91 ผู้อำนวยการและครูวิชาการ จำนวน 30 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 9.62 และรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.85 ตามลำดับ

1. การประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

2.1 การพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล มีทั้งหมดจำนวน 36 ตัวบ่งชี้ โดยใช้มิติความเป็นเสรีภาพทางวิชาการ อิสระในการบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วม ตามภารกิจหลักของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการและการเรียนการสอน ด้านสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านเครือข่ายผู้ร่วมพัฒนาการศึกษา ดังแสดงในตารางที่

ตารางที่ 1 ตัวบ่งชี้การบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ที่	ภารกิจหลักของโรงเรียนคุณภาพ ประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1	มิติการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียน คุณภาพประจำตำบล		
		เสรีภาพ ทางวิชาการ	อิสระใน การบริหารจัดการ	การมีส่วนร่วม
1	การบริหารวิชาการและการเรียนการสอน	4	4	4
2	สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร	4	4	4
3	เครือข่ายผู้ร่วมพัฒนาการศึกษา	4	4	4
รวม		12	12	12

2.2 ผลการประเมินบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ผลการประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2 ผลการประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยภาพรวม

ด้าน	การประเมินการบริหารจัดการที่ดี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1	การบริหารวิชาการและการเรียนการสอน	4.32	0.56	มาก	2
2	สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร	4.41	0.53	มาก	1
3	เครือข่ายผู้ร่วมพัฒนาการศึกษา	4.18	0.62	มาก	3
รวม		4.30	0.57	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.30)
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{X}$ =4.41)
รองลงมา คือ ด้านการบริหารวิชาการและการเรียนการสอน ($\bar{X}$ =4.32) และด้านเครือข่ายผู้ร่วมพัฒนาการศึกษา
($\bar{X}$ =4.18) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ผลการประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการบริหารวิชาการและการเรียนการสอน

มิติ	การประเมินการบริหารจัดการที่ดี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1	เสรีภาพทางวิชาการ	4.36	0.49	มาก	1
2	อิสระในการบริหารจัดการ	4.34	0.57	มาก	2
3	มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	4.26	0.56	มาก	3
รวม		4.32	0.54	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการบริหารวิชาการและการเรียนการสอน โดยภาพรวมและรายมิติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ มิติเสรีภาพทางวิชาการ ($\bar{X}=4.36$) รองลงมา คือ มิติอิสระในการบริหารจัดการ ($\bar{X}=4.32$) และมิติมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\bar{X}=4.26$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ผลการประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

มิติ	การประเมินการบริหารจัดการที่ดี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1	เสรีภาพทางวิชาการ	4.48	0.46	มาก	1
2	อิสระในการบริหารจัดการ	4.45	0.57	มาก	2
3	มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	4.29	0.56	มาก	3
รวม		4.41	0.53	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยภาพรวมและรายมิติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.41$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ มิติเสรีภาพทางวิชาการ ($\bar{X}=4.48$) รองลงมา คือ มิติอิสระในการบริหารจัดการ ($\bar{X}=4.45$) และมิติมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\bar{X}=4.29$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ผลการประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านเครือข่ายผู้ร่วมพัฒนาการศึกษา

มิติ	การประเมินการบริหารจัดการที่ดี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1	เสรีภาพทางวิชาการ	4.16	0.60	มาก	2
2	อิสระในการบริหารจัดการ	4.08	0.68	มาก	3
3	มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	4.31	0.57	มาก	1
รวม		4.18	0.62	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านเครือข่ายผู้ร่วมพัฒนาการศึกษา โดยภาพรวมและรายมิติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.18) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ มิติมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\bar{X}$ =4.31) รองลงมาคือ มิติเสรีภาพทางวิชาการ ($\bar{X}$ =4.16) และมิติอิสระในการบริหารจัดการ ($\bar{X}$ =4.08) ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลได้ ดังนี้ ด้านการบริหารวิชาการและการเรียนการสอน พบว่า ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์การสอนและนวัตกรรมการเรียนรู้สมัยใหม่ ไม่มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรหลักสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้ยังไม่ครบถ้วนทุกสาระ ด้านสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า ขาดการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตที่เพียงพอ และขาดครูที่มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านเครือข่ายผู้ร่วมพัฒนาการศึกษา พบว่า ไม่มีแผนการดำเนินงาน และการปฏิบัติงานไม่เป็นระบบ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีการบริหารจัดการที่ดี (good governance) อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา ตระหนักและเห็นความสำคัญของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลที่จะต้องประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้ จึงได้มีการวางแผนและบริหารจัดการ ดำเนินงานตามแผนและกำกับติดตามภารกิจให้เป็นไปด้วยความราบรื่นและบรรลุเป้าหมายตามที่กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 7-8) กำหนดความสำเร็จของการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพ

ประจำตำบลซึ่งประกอบด้วย มีการจัดการศึกษาได้คุณภาพมาตรฐาน มีความเข้มแข็งทางวิชาการ มีเครือข่ายสนับสนุน มีสื่อและเทคโนโลยีทันสมัยและเพียงพอ เพื่อเป็นตัวอย่างของการจัดการศึกษาที่ได้มาตรฐาน เทียบเคียงกับโรงเรียนชั้นนำ และเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่นได้ ดังนั้นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลจึงได้มีการบริหารจัดการที่ดีเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวทั้งในด้านการบริหารวิชาการและการเรียนการสอน ด้านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านเครือข่ายผู้ร่วมพัฒนาการศึกษาและทำให้มีสภาพการบริหารจัดการที่ดีโดยรวมอยู่ในระดับมาก

อย่างไรก็ตามแม้ว่าโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลจะได้มีการบริหารจัดการที่ดีในการกิจหลักอยู่ในระดับมากก็ตามแต่จากสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนก็ยังพบว่า ยังมีปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน ทั้งในส่วนของการบริหารวิชาการ การเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยี และเครือข่ายผู้ร่วมพัฒนาการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 (2560 : 14) และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 (2561 : 19) ที่ได้ระบุปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไว้ว่า แม้ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะใช้ความพยายามในการบริหารจัดการ วางแผน ปฏิบัติและระดมทรัพยากรทุกส่วนที่เกี่ยวข้องแล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อาทิเช่น ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ บุคลากรไม่เพียงพอ และมีภาระงานมาก บางส่วนยังเนื้อหาสาระวิชา และกิจกรรมไม่หลากหลายเท่าที่ควร ซึ่งทำให้เป็นข้อจำกัดของการปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลมุ่งพัฒนาผู้เรียนโดยจากการใช้เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ และนวัตกรรมการเรียนรู้สมัยใหม่เป็นองค์ประกอบสำคัญ แต่งบประมาณมีจำกัด ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ และบุคลากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน รวมทั้งครูบางส่วนยังขาดทักษะการใช้เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การส่งมอบวัสดุ อุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และ E-learning ค่อนข้างล่าช้า และไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนและชุมชน รวมทั้งเครือข่ายผู้ร่วมพัฒนาการศึกษามีน้อย ไม่เพียงพอ และการใช้เครือข่ายประกอบการเรียนรู้ของนักเรียนก็ยังไม่เป็นระบบ ขาดการวางแผนร่วมกันระหว่างเครือข่ายและโรงเรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

2. ด้านสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า มีการบริหารจัดการที่ดีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการการดำเนินงานด้านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารนี้เป็นภารกิจสำคัญ และเป็นเป้าหมายความสำเร็จของการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลอันหนึ่ง ซึ่งโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ต่างให้ความสำคัญ และมุ่งพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้ทันสมัยและเพียงพอ เป็นระบบเครือข่ายและเอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน ดังนั้นจึงโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลและผู้เกี่ยวข้อง จึงได้มีการดำเนินงานตามภารกิจด้านนี้อย่างเต็มศักยภาพ ทั้งหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และ E learning ทำให้มีผลการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายความสำเร็จที่กระทรวงศึกษาธิการ

(2546 : 7) กำหนดไว้ในเอกสารการดำเนินงานด้านคุณลักษณะของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลตามโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลตลอดจนเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลที่จะพัฒนาระบบเทคโนโลยีการศึกษาและเครือข่ายสารสนเทศ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้คนไทยได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกันอีกด้วย

3. ด้านการบริหารวิชาการและการเรียนการสอน พบว่า มีการบริหารจัดการที่ดีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากจากการบริหารวิชาการและการเรียนการสอนนั้นมีความสำคัญสูงสุด และเป็นหัวใจของการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลของกระทรวงศึกษาธิการ และสอดคล้องกับสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เน้นให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีความสำคัญสูงสุด ในการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลนั้นเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาสื่อและนวัตกรรม การเรียนรู้ การวัดผลประเมินตามสภาพจริง การวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมและพัฒนาวิชาการ การนิเทศภายใน การประชุมสัมมนาทางวิชาการ การระดมทรัพยากรและงบประมาณเพื่อคุณภาพการศึกษา การจัดบรรยากาศและแหล่งเรียนรู้ และการประกันคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560 : 18) ทั้งนี้การดำเนินงานวิชาการและการเรียนการสอนดังกล่าวจะทำให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสถานศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลและสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 24)

4. ด้านเครือข่ายผู้ร่วมพัฒนาการศึกษานั้น โรงเรียนคุณภาพประจำตำบลมีการบริหารจัดการที่ดีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากแนวคิดสำคัญของการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลประการหนึ่งคือ การมีผู้ร่วมสนับสนุนการดำเนินงานหรืออุปถัมภ์โรงเรียน ได้แก่ บริษัทธุรกิจ ร้านค้า ภาคเอกชน องค์กรการกุศล สถานประกอบการ คหบดี ชุมชน แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งหลาย กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 54-55) ประชาสัมพันธ์แนวคิดการดำเนินงานดังกล่าวให้กับผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง และโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลเองก็ได้พยายามสร้างความเข้าใจและแสวงหาความร่วมมือจากผู้เข้าร่วมพัฒนาการศึกษาอย่างหลากหลายรูปแบบและวิธีการ ทั้งในด้านการพัฒนาบุคลากร ผู้เรียน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 11-12) ซึ่งผลการวิจัยที่พบว่าโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลมีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมในระดับมากนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของเฮนกินและเพอร์สัน (Henkin & Person, 1992; อ้างถึงใน ทวีศิลป์ กุลนาคดล, 2547 : 132) ที่พบว่าบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในด้านกิจการทั่วไป งานบุคลากร และงานการเงิน ดังนั้นการมีส่วนร่วมของเครือข่ายผู้ร่วมพัฒนาการศึกษาอาจมีหลายรูปแบบ เช่น ร่วมสนับสนุนงบประมาณจัดหาวัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ ระดมความคิด ร่วมดำเนินงานและปฏิบัติกิจกรรม ให้ข้อมูล แนวคิด และแนวทางแก้ปัญหา เป็นแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่ออำนวยความสะดวกและเรียนรู้ร่วมกัน

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับตัวชี้วัดการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งเป็นตัวชี้วัดการดำเนินงานและการประเมินการบริหารจัดการที่ดีในมิติที่สำคัญ ได้แก่ เสรีภาพทางวิชาการ อิสระในการบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลที่สอดคล้องกับภารกิจหลักของโรงเรียนในด้านการบริหารวิชาการและการเรียนการสอน สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และเครือข่ายผู้ร่วมพัฒนาการศึกษา ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ดังนี้

1. โรงเรียนคุณภาพประจำตำบลควรให้ความสำคัญและพัฒนาการบริหารจัดการในภารกิจหลักที่มีผลการประเมินต่ำกว่าด้านอื่น คือด้านเครือข่ายผู้ร่วมพัฒนาการศึกษา ตลอดจนพัฒนาการบริหารจัดการด้านความเป็นอิสระ เสรีภาพทางวิชาการและการมีส่วนร่วมให้ยั่งยืน ซึ่งการวิจัยนี้พบว่ามีสภาพการบริหารจัดการที่ดีในเบื้องต้น
2. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถนำตัวบ่งชี้การบริหารจัดการที่ดีไปใช้เป็นกรอบแนวคิดการดำเนินงาน การตรวจสอบ และกำกับติดตามการบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลได้ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานอย่างเพียงพอ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินประสิทธิภาพของการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลและประเมินผลสำเร็จของการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล
2. ควรมีการศึกษาวิจัยองค์ประกอบการบริหารจัดการที่ดีมิติอื่น ๆ นอกเหนือจาก 3 มิติที่ใช้ในการวิจัยนี้เพื่อขยายแนวคิดการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ให้ครอบคลุมกับภารกิจหลักและการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพสูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปี 2562. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2560). แนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ทวีศิลป์ กุลนภาดล. (2547). การพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารจัดการที่ดีสำหรับการเป็นมหาวิทยาลัยราช

- ภฏ. ปริญญาพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. (2560). การวิจัยติดตามการดำเนินงานโรงเรียน
คุณภาพประจำตำบล. ชลบุรี.
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. (2561). การดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. สระแก้ว.
สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระบบบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่
ดี พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ.
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). การดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำ
ตำบล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.